

GLOBUS TERRÆ in huius Planisphaerii medietate
 Creati vices sustinet, & Luna, Solis, atque Odavæ, & ex-
 timate Sphæræ circulos maximos concentricos habet, ita ut
 Tres illæ Sphæræ, Lunaris, Solaris, & Fixarum Stellarum,
 se circa Tellurem, immobile Universi Centrum existen-
 tem moveant, & quidem propriis suis ab Occasum in Or-
 tum motibus, dum interea etiam alio suo motu per se
 conficiunt Diurnum illum Motum ab Ortu in Occasum,
 quem à Primo Mobili non habent, quod hoc Systema
 æque ac Copernicanum, penitus ignorat. Terra igitur
 Centrum est viae Lunaræ, per quam Luna Menstruo spa-
 tio circa illud circumducitur; Centrum etiam Circuli So-
 lis annuo ambitu Tellurem ipsam circumcumbens; Et tan-
 dem Centrum totius Sphæræ Stellarum Fixarum, quæ
 lentissimo motu viginti quinque millium annorum, præ-
 ter Motum illum Diurnum, circumvolvi dicitur. Circa
 Terræ Globum versatur Atmosphæra, sive Aer crassior,
 inferiorum & superiorum virtutum vehiculum, Astralium
 influentiarum particeps, & pars subtilissima illius substan-
 tiæ Aeris, seu Auræ Ætheriæ. in qua corpora Coelestia
 fluitant, & propriis suis atque innatis aut etiam adventitiis
 motibus (in dubio enim adhuc versatur, an propriis suis,
 an verò adventitiis, aut utrisque moveantur) cursus suos
 peragunt. Statuit autem *Tychon*, Cælum liquidum & con-
 tinuum esse, sive substantiam quandam tenuissimam, pu-
 rissimam, & fluxibilissimam, ut ita dicam, in qua per to-
 tam Machinam Creatam longè lateque diffusa, & cuncta
 spatia vacua occupante omnia corpora, vi quadam natu-
 rali à Principio Mundi hucusque libere, absque omni im-
 pedimento, certis tamen legibus, & constitutis finibus,
 moveantur. Si Primam Creationem, & Separationem ab
Omnipotenti illo rerum omnium Creatore, & *Archite-
 cto* probè inspexerimus, nihil nisi Aquas ab Aquis separa-
 tas, & crassiores in unum globum compactas, subtiliores
 verò à crassioribus elevatas esse invenimus. Unde appa-
 ret ex Aquis crassioribus Terram & Aquam in unum
 Globum coaluisse, ac Aquis coelestibus subtilissimis, sive
 Substantiâ illâ tenuissimâ, aut Aurâ Ætheriâ, vel quo-
 cunque alio nomine ab ignorantia nostrâ appelletur, cir-
 cundatam fuisse, sive jam in totius Universi medietate
 conflueret, sive extra illud alium locum nata fuerit, quod
 ex *Sacris Literis* colligi perfectè nequit. Haud absurdum
 ergo foret opinari totam illam Molem totius Universi
 Creati ubique repletam esse, aut potius nihil aliud exi-
 stere, quàm tenuissimam & subtilissimam ejusmodi A-
 quam Æream, aut Ærem Aquæum, subtilissimam & te-
 nuissimum ignem in se continentem, ex quo ignea ista
 Corpora exiverunt, quodvis suam propriam naturam,
 & innatas suas proprietates & qualitates complectens, &
 proculdubio suæ Atmosphæræ involuero involutum. Ve-
 rissimè enim videtur ejusmodi Corpora Ignea & Aquæa,
 atque perpetuo ardere, tanquam perpetui ignes, flagrantia,
 etiam perpetuos suos halitus subtilissimos emittere, subti-
 litate tamen circumfluenti aëri non respondentes, adeò
 ut aliquantò crassiores, aërem circumfluentem etiam
 crassiorem reddant, atque hoc pacto Atmosphæram
 quandam efficiant, sicut fumus & nubes, aut nebulae Æ-
 rem nostrum densiorem reddere solent. Sic Luna Atmo-
 sphæra tribuitur teste *Scheiner* in *Rosa Vrsina*, lib. 4. part.
 2. cap. 27. ita dicente: *Huc pertinet Lunarum Perimetri, in
 Solaribus Eclipsibus sub Sole positi, insolita fluctuatio, & ma-
 jor, vehementiorque, quam sit limbi Solaris trepidatio, ex
 quo Astronomi arguunt Atmosphæram Lunarem.* Addit por-
 rō *Scheiner*: Audi quid hac de re insignis Mathematici-
 cus scribat ex Eclipsi Barcinone à se observata ipso Nata-
 lis Domini die, anno claspō 1628. Denique in eadem E-
 clipsi, ait, observavi rem in Luna Soli supposita admi-
 randam: Nimirum peripheria Lunæ fluctuabat, & tre-
 pidabat plurimum (Solis peripheria vel nihil, vel valdè
 parum trepidante) non aliter atque mare fluctibus agita-
 tum, atque unda undam pellente. Unde ego collegi,
 Sphæram Lunæ Atmosphæram quandam non minore, & fortasse
 crassiore circumfluentem esse quam sit Terra. Videat Reveren-
 tia Vestra, an benè collegerim. Certè non reperio aliam
 causam, cur semper, in eadem Solis altitudine, peripheria
 Lunæ magis trepidaverit, quam peripheria Solis, nisi
 hanc, quod radii Solares à vaporibus Lunam ambiendi-
 bus fuerint intercessi, unde pro Maculis Solaribus, & Co-
 metis major lux videtur oriri, si, ut è Terræ, Lunæque
 Globo, ita è reliquorum Planetarum Globis vapores ex-

pirent. Hæc eruditus ille Mathematicus Observator ex-
 actus anno 1629. 12. Jan. Romæ pericrispsit. Cujus a-
 cuto discursui, quid insit fallaciæ, Astronomi necdum
 invenerunt. Refricat mihi hujus experientia enarratio in
 memoriam simile quoddam experimentum in Sole, ab
 initio inventi à me Solaris Phenomeni, hucusque sem-
 per animadvertum, & est hoc, quod Sol præter tremo-
 rem suum marginalem, quem tamen non semper spectan-
 dum præbet, præter exasperationem frequenter exhibi-
 tam, de quibus alibi sæpè, etiam quasi quadam repentinâ
 fulguratione, toto suo patente hæmisphærio quaquaver-
 sus, ex æquo coruscatur, haud aliter ac si intus conceptâ
 intumescens luce rumperetur, & in fulgetri morem efful-
 gesceret, jubare momentaneo subsistens, de cuius Pha-
 seos origine, causâ, modoque meritò posset aliquis am-
 bigere; Utrum ex Sole, an aliunde prodiret? *Simon Ma-
 rini* in *Mundi localis ad Lectorum præfatione* arbitratur hu-
 jus rei causam esse internam Solis scintillationem, & quasi
 quandam fulminationem, & ebullitionem materiæ So-
 laris. Hæc enim, inquit, ratione vidi superficiem Solis
 commoveri, non aliter ac aurum à summo calore lique-
 factum, in quo fluxu similis commotio, & quasi fulmina-
 tio existit in superficie Auri &c. In his *Simoni Mario R.
 Pater Raphael Averfa* etiam aspicitur, qui vult omnes
 Stellæ circa suum centrum converti, & sic scintillare.
Galileus, & *Keplerus* apud eundem *Simonem Marium* Pha-
 nomeno 7. & alibi, Atmosphæram liquidâ asseruerunt Jo-
 vem circumdant, quibus Astronomi certatim consentiunt.
 Rem ipsam admodum verisimilem videri inde liquet,
 quod Corpora omnia, sicut & ipsa Terra, in Universâ illâ
 Aurâ Ætheriâ, sive Ære tenuissimo & subtilissimo flu-
 idantia & natantia, ob calorem suum internum, quo
 prædita ipsa esse, & vigere nemo negare potest, continuas
 exhalationes emittant & expirent, iterumque easdem re-
 sorbeant, ut ipsorum ignis & vita conservetur. Ærem
 enim ignis exhalando & ejiciendo parit, cumque iterum
 in se resorbendo, ventilationem ejusmodi assiduam & re-
 ciprocant efficiat, quæ ipsius vitæ, & conservationi adeo
 necessaria est, ut sine ipsâ necessariò suffocetur, extingua-
 tur, & evanescat. Docet nos idem vita animalium assidua
 respiratione & ventilatione aërem emittentium, & resor-
 bentium, quâ attractione & expulsionem aëris continuâ &
 assiduâ, ignem & calorem suum internum refocillant, &
 conservant, qui alias sine ventilationibus ejusmodi extin-
 guerentur, & perirent. Ærem talem, seu exhalationem
 illam anhelitus nostri, aliquo pacto crassiorem esse, ipso
 aëre nos ambiente, nobis innotescit temporibus frigidio-
 ribus, quibus illum, instat fumus aut nebula, ex ore no-
 stro egredientem cernimus, qui fumus in largius aliquod
 vitrum inspiratus, in aquam resolvitur, & nos ex aquâ
 oriri & vivere indicium facit. Aer itaque crassior subti-
 liori aëri junctus, hunc condensat & crassiorem efficit, at-
 que ab ejusdem hujus occurso repulsi, & ad corpora
 ejusmodi Sphærica repercussus, Atmosphæram illam cir-
 cumcirca ipsa hæc corpora necessariò efficere debet. Hoc
 observasse & respexisse videntur acutissimi illi, & subtilissi-
 mi Philosophi & Astronomi, qui excussis nugacissimis
 Peripateticorum Orbibus solidis, Ærem per totam Uni-
 versâ Creati Machinam se diffundere crediderunt, aut cre-
 dunt, & quidem crassiorem, quò alicui corpori propior
 est, aut subtiliorem, & tenuiorem, quò ab ipso longius
 remouetur. Hinc cuius cognitio facilis erit barbara illa
 Peripateticorum Philosophia, solius erroris antiquitate,
 & Magistri errantis autoritate dogmata sua absurda Lite-
 rariæ Republicæ obtrudens, & præconceptæ opinionis
 carceri liberalia ingenia includens, quæ tot absurditatum
 tenebris involuta, quæ ante pedes sunt, cernere nequeunt,
 tantum abest, ut ea videant, quæ tam longè remota ipso-
 rum oculos penitus fugiunt.

LUNA, LUNÆ CIRCULUS. CONCENTRICUS.
 Luna, Luna. Assiduus Satelles Terræ Luna, can-
 dem in hoc Systemate, quam in vulgari Hypothesi, se-
 dem obtinet, & cum duobus suis Circulis Terræ con-
 centricis, exteriori nimirum & interiori, medium & de-
 ferentem atque excentricum Lunæ circulum, efficien-
 tibus, Tellurem ambit. Infimum ergo inter Planetas, &
 Terræ proximum locum occupat, locata ibi, ubi Com-
 muni Sensus eam locatam cernit, nimirum Terræ adeo
 propinquam, ut à nullo Planetâ interceptiatur. Nec Co-
 pernicus eam à Terræ Globo separavit, licet hunc ex
 Universi medietate exturbatum, inter Planetas reposuerit,
 ita

Simile ex-
 perimen-
 tum in So-
 le.

Interna So-
 lis scintilla-
 tio.

Jovis At-
 mosphæra.

Aëris igne-
 cellarius.

Animalium
 vita.

Aër Atmo-
 sphæræ cau-
 sa.

Quo pacto
 Copernicus
 sensum
 commu-
 nem sequi-
 tus sit.